

SPOMNITE
SE
SLOVENSKIH
BEGUNCEV
S KAKIM
DAROM!

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 7

CLEVELAND 3, O., THURSDAY MORNING, JANUARY 10, 1946

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

Dobro je, če veste

Nekateri ljudje imajo to grdo navado, da iz vsakega hotela, kjer prenočujejo, odnese pri odhodu s seboj nekaj za "spomin." Na ta način izgube ameriški hoteli za \$200,000 vrednosti rižuh, električnih žarnic, slik, pekelnikov, pribora in drugih stvari na teden.

Kitajci se tako boje umreti na ladji, kjer bi njih truplo potem spustili v morje, da ima Kitajski pogodbena z mnogimi paroplovniimi družbami, da bodo truplo potnika ali marjarja, ki umrje na morju, deli v krsto in pripeljali v njegovo rojstno domovino.

Avtomati, ki za denar vržejo pakete cigaret iz sebe, so v Ameriki tako v rabi, da prodajo na teden do 35,000,000 paketov cigaret.

Štiri od petih newyorških predmestij je na otokih ali vsaj delno na njih. Ta predmestja, ki so veljali \$358,000,000 in 16 predorov, ki so veljali \$384,000,000.

Ali ste že kdaj mislili na to, koliko časa bi vas vzelo, če bi hoteli šteti do enega milijona? Ako bi šteli kar naprej, da ne bi prenehali za spanje, niti za hrano, niti za pijaco, bi vzelo povprečnega človeka, da bi štel na glas do enega milijona — 25 dni, 58 minut in 25 sekund. Kdor temu ne verjame, naj se vsede na poskusi.

Nekateri so mnenja, da imajo lebeli ljudje več krvi kot suhi, temu pa ni tako. Ako so osebe več velikosti po kosteh, imajo lebeli ljudje celo nekaj manj krvi kot suhi.

Strie Sam plača železnicam za prevoz pošte povprečno eno pečko centa od vsakega pisma.

Najvišje znano drevo na svetu raste v Kaliforniji in sicer je vrste rdečega lesa. Visoko je 44 čevljev in deblo obsega pri 12 čevljev in 7 palcev.

Država Connecticut je bila tista, ki je vpeljala postavbo prehitri vojni po mestih. To je bilo v februarju 1901. Postavba je govorila, da je kaznovan tisti, ki bi vozil več kot 12 milj na uro.

Znanstveniki so dognali, da se stalno izgublja svojo toplotu. Torej bo nekada dne sonca popolnoma mrzlo. Toda nič ne bojte, to ne bo še tako malo. Učenjaki so izračunali, da ima sonce dovolj toplote še za naslednjih 10 milijonov let.

Premogovnik, ki leži najvišje na severu se nahaja na Spitzbergu, v severnem Atlantiku.

ZAPOJMO!

Priljudna zbirka slovenskih narodnih pesmi. Izdala in založila Slovenska zveza. Uredništvo Zarje: 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, ali v uradu Ameriške Domovine, isti naslov. V knjigi je nad 150 pesmi. Knjiga stane 50c, po pošti 3 cente več.

VOJAKI SO VEDNO BOLJ NEMIRNI

Vseposod prirejajo protestne shode in zahtevajo, da se jih takoj odpošlje domov.

Frankfurt, Nemčija. — Do 5,000 ameriških vojakov je korakalo proti glavnemu stanu ameriške okupacijske armade, da protestira tam zaradi zavlačevanja demobilizacije. Demonstrante je sprejela oborožena straža, ki je namerila nanje strojnice. Nekaj časa je izgledalo, da bo prišlo do streljanja, toda vojski so ohranili mirno kri in samo pri zahtevi, da se jih čim prej pošlje domov. Dvajset vojakov je bilo aretiranih.

Yokohama, Japonska. — Med ameriškim vojaštvom se delijo letaki, ki pozivljajo vojaštvo, naj zahteva, da se ga takoj odpošlje domov. Kdo je za temi letaki, ni znano. Ameriški poveljnik je rekel, da je za vsem tem komunistična propaganda, ki bi rada zanetila revolto med ameriškim vojaštvom. Danes bo tukaj veliko protestno zborovanje vojaštva. Japonci pazno motrijo nezadovoljne ameriške vojsake.

Washington. — General Eisenhower je včeraj izjavil, da se bo poslalo domov, kakor hitro bo to mogoče, vse ameriške vojsake, ki niso nujno potrebni v vojaški službi. Svaril je pa, da mora obdržati ameriška armada dovolj veliko število vojaštva v okupaciji.

Manila. — Ameriško vojaštvo na Filipinih se ni še nič pomirilo in neprestano zahteva, da se odpošlje domov vse vojsake, ki so še na Filipinih, kjer da niso več potrebni.

Honolulu. — Vojaštvo neprestano obdržava protestne shode, kjer govorniki zahtevajo, da se vojaštvo nemudoma odpošlje domov. Vojaki tukaj zahtevajo, da se takoj odpošlje domov vsakega, ki ima že 2 leti vojaške službe.

Gradbena industrija bo podvojila akcijo letos

Washington. — Urad za delavsko statistiko napoveduje, da bo gradbena industrija letos več kot še enkrat tako aktivna, kot lansko leto. Za zgradbo zasebnih poslopij se bo potrošilo na 5 milijonov dolarjev, dočim se je lansko leto le nekaj čez 2.

To je računano na podlagi tega, če ne bo primanjkovalo materiala in delavcev, toda urad upa, da bo do sredi leta že obojega dovolj.

Urad računa, da bo letos zaposlenih v stavbeni industriji tekom prvih mesecev do 800,000 delavcev, v septembru pa že 1,900,000.

Rusi so obsodili na smrt 8 nacijev

London. — Radio iz Moskve je poročal, da so v Leningradu obsodili v smrt na večalih 8 bivših nemških vojakov radi vojnih zločinov. Istočasno so obsodili na smrt tudi nemškega generala Remlingerja.

Vlada mora preprečiti stavko v jeklarski industriji za vsako ceno

Jeklarne in unija so zopet v dogovorih za sporazum

New York. — Danes se bodo sestali k dogovorom zastopniki jeklarne in unije CIO in bodo skušali doseči kak sporazum, predno prične stavka. Baje je vlada ponudila jeklarnam od \$4 do \$5 višjo ceno za jeklo in na podlagi tega so jeklarne pripravljene dati delavcem \$1.20 več na dan.

Filip Murray, predsednik CIO, je rekel, da unija ostane pri svoji zahtevi za \$2 na dan priboljška, vendar je namignil, da lahko pride do kakga kompromisa, če bodo jeklarne nekoliko bolj popustljive.

Od 10. januarja naprej bodo Zed. države zvezane z Nemčijo po telefonu

New York. — Radio-telefonska postrežba iz Frankfurta in Müncha v ameriški okupacijski coni v Nemčiji in Zed. državami bo odprta od 10. januarja naprej. Kmalu bodo tudi zveze z Heidelbergom, Nuernbergom, Bremenom, Stuttgartom in Berlinom.

Ameriški vojski v Nemčiji bodo zdaj lahko klicali domov po telefonu. Noben razgovor pa ne bo smel trajati dlje kot 3 minute. Triminutni govor iz Frankfurta ali Müncha do katere koli točke v Ameriki bo \$12. Zaenkrat pa osebe iz Zed. države ne bodo mogle klicati po telefonu v Nemčijo, ampak samo od tam.

Manj denarja je bilo v cirkulaciji

New York. — Federalna rezervna banka poroča, da je bilo v tednu, ki se je končal 2. januarja, v cirkulaciji za \$150,000,000 manj denarja, kot teden poprej. To je bilo nekaj nenavadnega za prvi teden v letu. Tako malo denarja ni bilo noben teden v prometu zadnji dve leti.

Razne vesti od naših borcev v službi Srlica Sama

S častnim odpustom je prišel domov od mornarice Edward W. Susel, Mo. M. M. 2/C, sin Mr. in Mrs. Anton Susel, 15900 Holmes Ave. Služil je 18 mesecev na Havajskih otokih.

Pvt. Richard J. Gerbec, sin Mr. in Mrs. John Gerbec, 983 Addison Rd. pošilja svojim prijateljem v Clevelandu novoletne pozdrave. Vojaški stan se mu sicer dopade, pravi, vendar je po njegovem mnenju najlepše doma. Priporoča se prijateljem za kako kartico. Njegov naslov je: Pvt. Richard J. Gerbec, 685th Plt, 4th Recruit Bn. Parris Island, S. C.

NOVI GROBOVI

Mathias Oblak
Sinoči ob enajstih je umrl na svojem domu Mathias Oblak, star 65 let, stanujoč na 1235 E. 60. St. Doma je bil iz Grahovega pri Cerknici, odkoder je prišel v Ameriko pred 39 leti. Bil je član društva Carniola Tent 1288 T. M., Loške doline in Srca Jezusovega.

Tukaj zapušča zalujočo soprogo Frances roj. Turk, hčeri Danico Fifolt in Emmo Plemel, v Akronu pa sestro Mary Beršnak. Pogreb bo iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda; čas pogreba še ni določen.

Mike Rebich
V torek je umrl v mestni bolnišnici Mike Rebich, star 54 let, stanujoč na 1796 E. 33. St. Tukaj zapušča ženo Ano ter otroke: C. W. O. Michael v Oregonu, Diano v Tennessee, Ralph, Catherine v Missouri, Mary v San Francisco, George in Samuel. Rojen je bil v Črnem gradu, Srbija. V Ameriko je došel leta 1906. Pogreb bo iz Golubovega pogrebnega zavoda, Superior in 47. cesti. Čas pogreba še ni določen.

Paul Emil Podnar
Staršem Emil in Helen Podnar je umrl včeraj 5 tednov in pol star sinček Paul Emil. Bil je prvorojenec v družini in je bil v otroški bolnišnici tri tedne. Pogreb bo v petek popoldne ob dveh iz Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla na 40. cesti in na Kalvarijo.

NAJPRED NAJ POMETEJO PRED SVOJIM PRAGOM

New London, Conn. — Mestni manager je izdal ukaz tekom zadnje snežne nevihte, da bo vsak hišni lastnik občutno kaznovan, ki ne bo odkidal snega s pločnika pred svojo hišo.

Nekdo, ki je hodil naslednjega večer skoro preko vsega mesta, je drugi dan poročal časopisu, da ni bilo pred nobeno hišo snega, pred City Hall je pa komaj pregazil snežne kupe.

Sgt. Frank J. Tomazin, sin Mr. in Mrs. Novak iz 793 E. 154. St. je dobil časten odpust iz armade po 3 letih in pol službe. Onstran morja se je nahajal 19 mesecev in sicer je bil na Kitajskem, v Burmi, Indiji in Afriki. Njegov brat Pfc. Lou J. Izanec je pa na potu domov iz Havajev.

S častnim odpustom je prišel domov od mornarice Louis A. Frankovic, sin Mrs. Frances Hribar iz 1253 E. 60. St. Služil je več kot 3 leta in nazadnje na Pacifiku. Zdal se je zaročil z Ano Rodusky iz 8004 Vega Ave. Poroka bo menda drug mesec. Obilo sreče.

Stavka jeklarskih delavcev bi bila največja katastrofa za deželo; vlada bo v skrajnem slučaju zasegla jeklarne.

Washington. — Predsednik Truman se trudi najti kako pot, da prepreči vsaj stavko v jeklarski industriji. Morda bo dovolil jeklarnam nekoliko višje cene za jeklo. V koliko bo to pomagalo kritičnemu položaju v industriji, se bo videlo.

Vlada na vsak način potrebuje kakšnega vzorca proti številnim stavkam. Najbolj vznemirljiva v ameriški industriji je pa gotovo napovedana stavka 700,000 jeklarskih delavcev, ki je določena za drug teden.

Stavka v jeklarski industriji bi bila tako katastrofalna za deželo, je splošno mnenje, da vlada ne bo pustila ustaviti obrata jeklarne, ampak jih bo zasegla takoj, ko prične stavka.

Delavci zahtevajo večjo mezd, ker je življenje vedno dražje, dočim se je njihov zaslužek znižal.

Jeklarne pa trdijo, da ne morejo plačati več, dokler jim vlada ne dovoli vsjih cen za jeklo. Trumanova administracija v splošnem zagovarja višjo mezd brez višjih cen produktom, da prepreči inflacijo. Vendar je ukazala uradu za kontrolo cen, naj pregleda fakta v jeklarski industriji, če ne bi kazalo za nekaj zvišati cen jekla.

Kar je rodilo sedanjo epidemijo stavk je to, kot kaže uradna statistika, da je padel zaslužek povprečnega delavca od 15. julija do 15. oktobra za \$4.43 na teden. Na leto to pomeni za delavca \$229.84 manj zaslužka dočim so se prav v istem času podražile življenske potrebe. Uradna statistika izkazuje, da so poskočile cene življenskim potrebščinam za najmanj 2%.

Te številke so pa vzete povprečno, kar pomeni, da nekateri delavci še vedno primeroma lepo zaslužijo, dočim je drugim mnogo manjši zaslužek, kot pa gori navedeno.

Delavski unije trdijo, da je industrija tekom vojne dovolj dobička napravila, da lahko zdaj nekaj primakne k mezd, ne da bi ji bilo treba zvišati ceno izdelkom. Industrija je pripravljena nekaj zvišati mezd, toda ne toliko, kolikor unije zahtevajo, večinoma po 30%, ali isto plačo za manj ur dela, kot so jo dobivali prej z nadurnim delom in daljšim delovnim tednom. Z drugimi besedami, delavci zahtevajo za 40 ur dela zaslužek 48 ur. Industrija je ponudila nekako 10% priboljška pri mezd, česar unije ne sprejmejo. Torej bo treba napraviti nekaj kompromis med 30% in 10%. Delavci pri oljni industriji, na primer, so sprejeli 18% zvišanje.

Pričakuje se tudi, da bo nekako, tako poravnava pri General Motors, kjer družba ponuja 10% zvišanje, unija zahteva pa 30%. Najbrže se bodo pobotali za srednjo mero.

Unije bodo najbrže odnehale, ker niso dobile od publike take podpore, kot so mislile, da jo bodo. Malokateri časopis podpira zahteve unij za 30% priboljška.

Ako bo predsednik Truman dovolil višjo mezd v jeklarski industriji, obenem pa dovolil vi-

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Ne zamudite—

V nedeljo večer bo priredil Euclid Rifle klub srnjakovo večerjo in lovski ples v Slovenskem domu na Holmes Ave. Kdor si še ni preskrbel vstopnice, naj to stori še danes. Tako veselega večera ni nikjer, kot je pri slovenskih lovcih. Kesali se boste, če ne boste posetili njih veselice. Vstopnice lahko dobite tudi v našem uradu, ali pa pri članih kluba.

Sedma obletnica—

V petek ob 8:15 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojnega Franka Pizmoht v spomin 7. obletnice njegove smrti.

Novi uradniki—

S. K. P. D. Sv. Alojzija ima za letos sledeči odbor: Predsednik Joseph Lekan, podpredsednik Joseph Papež, tajnik Frank Zore, 3518 E. 80. St., blagajnik Domin Blatnik, zapisnikar Anton Zidar, nadzorniki: Matt Zupančič, John Skerl, Anton Skerl, zdravniki: dr. Perko, dr. Skur, dr. Polin. Seje so vsako 4. nedeljo v mesecu v SND na 80. cesti ob 1 uri popoldne.

Čilke vabijo—

Društvo sv. Cecilije št. 37 SDZ vabi za soboto na plesno veselico, ki jo priredi v SND na St. Clair Ave. Igral bo Vadenlov orkester. Na razpolago bodo vsakovrstna dobra okrepčila.

Smrt v domovini—

Frank Kerže iz 6700 Schaefer Ave. je prejel od doma žalostno vest, da so mu na Hudem vrhu pri Blokah umrli ljubljena mati Marija Kerže v starosti 83. Mati so bili rojeni na Gori pri Sordražici. Tukaj zapušča poleg sina Franka tudi brata Josipa Gornika v Collinwoodu. Naj mirno počivajo v rojstni zemlji.

Pismo ima pri nas—

Pri nas ima pismo Anton Leskovec, doma iz Dolenjega jezera pri Cerknici.

Novi uradniki—

Mladinski pevski zbor SDD na Waterloo Rd. ima za letos sledeči odbor: Predsednik John Terlep, podpredsednik Jerry Pike, tajnica Jennie Sever, 435 E. 156. St., blagajničarka Catherine Artel, zapisničarka Jennie Sever, nadzorni odbor: Jerry Pike, Tony Artel, Mary Milnar. Seje so vsak 3. ponedeljek v mesecu v SDD na Waterloo Rd.

Tajnikom KSKJ—

Tajnikom in tajnicam društva KSKJ v Clevelandu in okolici naznanjamo, da imamo v delu več tisoč plačilnih knjižic, kakor jih tukaj navadno rabite. Kakor hitro bodo gotove, vas bomo obvestili.

Srjakova večerja—

Pri Kernovih na 231 E. 156. St. bodo imeli na 19. januarja fino srnjakovo večerjo. Jože je sam pritrskal srnjaka iz Pennsylvanije. Dober tek!

Grč v domovini—

Margaret Jarc iz 7009 Hecker Ave. je dobila žalostno novice iz vasi Višnje, nadzornik Ambros, da so Italijani bombardirali njeno rojstno hišo, pri čemer je bila ubita njena mama, stara 72 let, njen brat, star 36 let in hčerka, stara 4 leta. Pri hiši se je reko pri Jaklevih. Vse tri so zavreli v skupen grob. Naj bo ubogim žrtvam lahka domača gruda.

DAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMNI SE BEGUNCEV S KAKIM DOLARJEM

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po raznašalcih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.

Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months; Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months; Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83

No. 7 Thurs., Jan. 10, 1946

Kdor ima oči, naj čita!

Nekega mojega znanca so OZNANCI posvarili kar vpricho mene. Ze dalje časa ga imajo posebej na piki, ker se ne udeležuje vseh komunističnih "mitingov" in tudi njegova žena ne. Pri tistih mitingih na koncu pozivljajo ljudi, naj odkrito kritizirajo vladne ukrepe, ako jim niso všeč. Toda če bi kdo res kaj znil, kar bi ne bilo samo hvalisanje režima, bi dotični takoj dobil pečat "reakcionista".

Partizan (ime je tu izpuščeno) mi je rekel, če bi bil na V. E. toliko vedel kot ve danes, bi si bil pomagal čez mejo. V Trstu smo se srečali z mnogimi ljudmi, ki so že proti koncu vojne spoznali, kaj se pripravljajo, in so pravočasno smuknili čez mejo. Nekateri so kakor ob pamet in so mi dejali, da bi z veseljem zapili nož vame, ker Angleži in Amerikanci ne poženejo komunistov nazaj v Jugoslavijo. Strahotna komunistična krvoželjnost se ni še prav nič poglobila. Razume se, da zdaj nihče ne more iz dežele.

Neki partizan mi je že poprej nekoč povedal v inozemstvu, da so dali Amerikanci partizanom 40,000 vozil, toda zabičal mi je, da ne smem nikomur povedati. Čudno se mi je zdelo, zakaj je treba to tako skrivati. V Jugoslaviji se mi je razodelo: Polovico teh vozil so poslali v Rusijo, o drugi polovici so vrgli med ljudi besedo, da jih je dala Rusija Jugoslovanom v dar. Moje lastne oči so videle polno američanskega materiala (saj ni bilo mogoče drugače kot videti), toda ljudstvu se trobi, da je vse iz Rusije. Kri mi je vrela v žilah ob vsem tem. UNRRA jim je dala toliko bomb, da niso vedeli kam z njim, toda vsa oblčila, ki jih napravijo iz tega bombaža, gredo v Rusijo. Isto počenja so steklom, čeravno je doma skoraj vsaka hiša, ki še stoji, brez šip v oknih. V hiši moje lastne sorodnice se je komaj dalo živeti, tako je bila mrzla, ko ni bilo ne šip v oknih ne premoga za peč.

Srečanje z župnikom N. N. je bilo žalostno. Eden ondotnih duhovnikov je rekel neke par dni pred volitvami, da nekaj komunistov vlada vsi državo. Drug je izjavil, da bo treba gledati, v katero skrinjico bo kdo vrgel kroglico. Besede obeh so prišle na ušesa OZNI in oba sta izginila v ječo. Danes najbrž nista več med živimi. Da, moje prepričanje je tako, da nista.

Kakih zapiskov si nisem upal delati. Tudi nočem popisovati, kako me je OZNA že po dveh dneh bivanja v Jugoslaviji skušala pregnati in kako sem skoraj dva dni napravil v uradih OZNE. Pozneje kdaj popišem, kakšne težave so bile zaradi odhoda. Če bi mi ne bili šli na roke neki živši partizanski funkcionarji, ki so bili moji prijatelji že od prej iz inozemstva, bi mi ne bilo nikoli mogoče tako dolgo ostati v Jugoslaviji in Sloveniji posebej.

Ljudje so mi med štirimi očmi naročali, naj povem v zunanjem svetu, kaj se zdaj godi v naši revni deželi. Drug za drugim so me spraševali, koliko je upanja, da se kdaj preselijo v Ameriko. Celo taki, ki so najprej žugali Angliji in Ameriki, so nazadnje dejali, da bodo tudi sami nekoč šli v Ameriko. Nekateri teh blaznežev so pa trdili, da bo Amerika v treh letih doživela hujše reči kot jih danes doživlja Jugoslavija. Kar tresejo se od jeze, da Amerika neče dati od sebe tajnosti atomske bombe. S celim srcem upam, da bodo Amerikanci uvideli, kaj bi se zgodilo, če kdaj dajo atomsko bombo komunistom.

Sploh je ljudem prepovedano govoriti s kakim Angležem ali Amerikancem. Kdor si to upa, ga takoj zaznamujejo kot špiona. Vsi moji znanci so bili seveda silno veseli, ko so me videli, obenem pa vsi v skrb. Storili so vse, kar so mogli, da bi mi olajšali bivanje tam. Dejali so, da je moj obisk po štirih letih prvi sončni žarek zanje. Zvečer pred odhodom so mi pa pravili, da bodo komaj čakali glasu o meni, da sem srečno čez mejo — tako so se bali za moje življenje. Rotili so me, naj ja ničesar neprimernega ne zinim, če mi je kaj za lastno in njihovo življenje. Spočetka se mi je zdelo, ko so take stvari govorili, da se vsem skupaj meša, toda kmalu se mi je odkrilo, da so presneto dobro vedeli, kaj govorijo.

Na drugi strani pa, kadar smo se pogovarjali s kakimi komunisti, so mi zatrjevali, da bo Jugoslavija v dveh letih najvzornjša država na svetu. Dejali so mi na primer: Sami lahko vidite, kako že zdaj vse lepo gladko teče pri nas. Nobenega pretepanja ne vidite na ulicah in cestah, tudi ne vidite ljudi, da bi viseli z zanjko za vratom na drevesih... Niso mi pa omenjali, koliko ljudi izgine sredi noči in nihče več ne sliši od njih. Eden teh komunistov mi je zatrjeval, da so ječe sedaj skoraj prazne. Na to besedo je poskočila neka navzoča ženska in mu je rekla v obraz: Tega ne boš govoril vpricho mene, pa me magari spet vtaknete nazaj v tsito luknjo. — Ta ženska je bila namreč do pred kratkim v ječi celih 4 in pol meseca, ker je bil njen davno umrli oče Nemec, dasi njegovi otroci komaj še znajo nemški. Ko je ta ženska prišla iz ječe, je bila tako izstradana, da se je komaj vlekla.

Kar se tiče zaprtih ljudi, je prišlo na dan med goraj omenjenim razgovorom naslednje: Med nemško in laško okupacijo je bilo v Ljubljani največje število zaprtih na dan 800. Od V. E. dneva sem jih ni bilo noben dan manj kot 1,750. Ona ženska je trdila, da je sama videla zapisnik in ve, kaj govori. To je onemu komunistu povedala v obraz, kar je za nekaj časa utihnil.

Kar je za nekaj časa utihnil.

Kdaj pozneje se bo dalo še mnogo povedati, za sedaj se pa ne morem in ne smem spuščati v detajle in na noben način se ne sme izvedeti, kdo to poroča in o katerih ljudeh. Ako bi se to zvedelo, vsem prizadetim življenje pojde takoj rakom živžgat. Zavedam se, da je težko vse to verjeti, toda ljubi Bog, kako strahotno resnično je vse to. Dala bi se napisati cela knjiga. Zato tudi moje poročilo nima nobene prave notranje zveze.

Prav žal mi je, da ni bilo mogoče kaj prineesti iz Jugoslavije, zakaj ničesar ni bilo mogoče dobiti. Dokler so bili pod sovražno okupacijo, se je moglo še marsikaj dobiti, sedanka komunistični režim jih je pa vsega oropal. Naša znanca T. je morala oddati vse: vso zalogo v prodajalni, ves denar, bicikelj in radio. To ima sedaj od tega, da jih je prej podpirala, ko so bili še v hribih.

Njena družina dobiva deset dek konserviranega mesa na teden na osebo. To je malo več kot 5 unč. Da, PET unč! In mnogo ljudi je, ki niti za to nimajo denarje, da bi kupili.

O moram končati. To še rečem, bodite hvaležni Bogu, da ste v Ameriki. In molite za one uboge duše tam...

BESEDA IZ NARODA

Ob začetku leta

Kako bomo pa kaj letos vozili, ali bomo kaj novega ukrenili? Tako se vprašujemo in tako potem tudi delamo načrte pri domačem gospodarstvu in pri društvih. Jaz za svojo osebo že še nimam nobenega pravega načrta. V tovarni, kjer sem delal 39 let, so mi rekli: Dosti je, naj sedaj pa še mlajši delajo. — Jaz pa sem samo rekel "Thank you!" — Ko je zapadel sneg, sem ga hitel odmetavati. Pa je moja žena brala v Ameriški Domovini, da so trije padli pri odmetavanju na tla in umrli. Iz bojazni, da bi se tudi meni kaj takega pripetilo, mi je prepovedala še kdaj vzeti lopato v roke. Kaj hočem, ubogati moram svojo boljšo polovico, če hočem, da je mir pri hiši.

Zato pa tudi vam vsem, starejšim, ki ste tako srečni, da vam ni treba več delati, svetujem, da tudi sneg pustite pri miru, če ga bo še kaj padlo. Precej smo že imeli snega to zimo, a je tudi tam skopnel, kjer ga niso nič premetavali in tako bo tudi še v bodoče pred našim in tudi našim pragom. Res je, da imam sedaj precej časa za pisanje, le bojim se, da so se cenjeni čitatelji in čitateljice že naveličali čitati moje dopise. Če pa kateri želi, da bi ga malo opisal za javnost, pa naj se bo oglašil in naredilo se bo. Posebno pa bi želel, da bi naša trgovci sporočali v časopisju, kadar dobe nove zaloge blaga. Še vedno primanjkuje različnih predmetov. Tako morda trgovec dobi v zalogo vrsto novih predmetov, ki jih ljudje potrebujejo, a ker se ne oglašijo v časopisju, pa ljudje ne vedo za to in tudi ne kupujejo. Za mal oglaš, ki bi stal par dolarjev, pa boste lahko napravili dobro kupčijo.

Samo poglejmo trdiko Anton Grdina in Sinovi, koliko oni dajo za oglašje, pa vendar je najstarejša trgovina v Clevelandu. Če bi jim oglašje ne koristilo, bi gotovo toliko ne poročili zanje. Poznal sem slovenskega trgovca in ko sem ga vprašal za mali oglaš, mi je rekel, da on nima denarja za stran metat. Pozneje pa je bil primoran trgovino opustiti. Z oglašjem vsak trgovec najprej koristi sam sebi in obenem pa tudi pomaga vzdrževati slovensko časopisje. Dokler bomo imeli slovenske časopise, posebno še Ameriško Domovino, bomo sigurni, da slovenska zaveza ostane — slovenske cerkve bodo krasile naselbine in narodni domovi bodo uspevali.

Sedaj pa naj še povabim vse člane društva Najsvetejšega Imena k skupnemu obhajilu. Sv. maša bo v ta namen ob 7:15 v cerkvi sv. Lovrenca. Popoldne po cerkvenem opravilu pa bo glavna ali letna seja, na kateri bo izvoljen nov odbor za leto 1946. Pridite vsi, ki ste zadnjič pristopili. Pridite vsi!

V času resnih dni beseda katoličanom

Kdor v današnjih časih ne vidi resnih dni, ta nima ne narodnega in ne verskega čuta do svoje stare domovine, kateri danes trpi kot še ni nikoli poprej.

Pred sabo gledam razdejano vasi, trgov in mest in grobove onih, ki so padli; na drugi strani pa one, ki so bili pregnani na tuje in sedaj ne vedo ne kako in kam.

Iz pisem in poročil, ki prihajajo sem iz domovine in od onih, ki so v begunstvu, se prav jasno razvidi, kakšen položaj in kakšnega prepričanja so eni in drugi. Za svojo osebo sem v dnih srca prepričan, kaj in kako je. Prepričan sem, da je taka mizerija, da naj se jih usmili sam Vsemogočni in jih reši ene in druge.

Med vsemi reveži pa so menda največji reveži begunci. Za one, ki so ostali doma radi ali prisiljeno, bo morda za naprej še za prestatjati, ker jim bo prihajala pomoč od vseh strani in tudi nekaj zemlje imajo, katero so izpraznili oni, ki so zbežali, da se bodo preživljali ali vsaj lažje kakor begunci.

Vse kaj drugega pa je z begunci. Ti so prišli na milost in nemilost k tujcem. Ti so si rešili le golo življenje, drugače so pa prepuščeni, med žitak revnim tujim narodom, na radodarnost drugih ljudi. Med temi so tisoči najrazličnejših stanov in poklicev. Mnogo je med njimi inteligence, izobraženih ter narodno zavernih ljudi; visokošolcev, semenišnikov in drugih odličnih študentov. Vsi ti so tvorili bodočnost slovenskega naroda, na katere se je res lahko zidalo sijajno bodočnost našemu narodu, ki bi se bila razcvetela po vojni, da ni to preprečila druga nakana, ki izhaja iz protiverskega duha proti vernemu slovenskemu narodu.

Vse to je sedaj pred nami, ki smo njih bratje po krvi in veri. Nas sedaj kličejo na pomoč in od nas jo pričakujejo.

Dvoje dolžnosti nas kliče, da jim priskočimo na pomoč: kot bratje po rodu in kot katoličani, člani iste Cerkve, ki jo sedaj zatirajo partizani v domovini in radi katere so morali mnogi naši ljudje zapustiti svojo domovino in vse, kar so imeli. Inteligenca trpi in bo tudi največ trpela. Zanj se je treba zavzeti. Naj naša stara domovina ali katere koli država izgubi svojo inteligenco, bo zaslužena po komunizmu za mnogo rodov.

Sem za pravico in posebno še za revne sloje, da se, če le mogoče, njim pomaga do boljšega obstanka. To se pa brez inteligence ne more doseči, osobito se tega ne more doseči brez prave verske vzgoje. Samo resnični verski duh, ki je zapopaden v največji verski zapovedi, je zmožen za taka velika dela za svojega bližnjega. Ne revolucija, ne sovražstvo in krvolitje ne bo ničesar doseglo ali zboljšalo položaja, pač pa zaslužilo narod še bolj in napravilo še večjo revščino za mnogo rodov.

Revolucija je šla za tem, da čim več inteligence spravi s poti in jo napravi neškodljivo za svojo stvar. Ostala je le ona inteligenca, ki se je slepo udala revolucionarjem in pomagala pri uničevalnem delu, kar se ji je v veliki meri tudi posrečilo v veliko škodo slovenskega naroda. Kakor pa še tako huda nevihta ne more uničiti vsega sadeža, tako tudi Titova revolucija ni uničila vsega zavednega katoliškega življa.

Med begunci se je rešilo tudi še največje število dijaštva, ki bodo seme za novo versko in narodno življenje v domovini. Te moramo podpreti in sicer iz stališča, kot že prej omenjeno. Naša dolžnost je, da to storimo, ker so naši bratje in ker so v skrajni potrebi. Na drugi strani bo pa naša domovina potrebovala inteligence bolj kot kdaj poprej.

Da je bilo vse čase v Sloveniji toliko naše inteligence, ki je bila uspešna v vseh ozirih, je bila to zasluga krščanske izobrazbe pisateljev in glasbenikov, ki so ta naš mali narod držali na višku in v kulturni višini z drugimi narodi. S temi je pa roka v roki sodelovala z njimi duhovščina. Toda to hočejo sedaj potisniti med staro šaro — pokončati in iztrebiti jo.

Zato pa, ko se bo podelil vihar revolucije in smrtnega sovražstva od strani teh, ki so zasnovali to krvavo revolucijo, da so se priklopili do vlade kakršno imajo sedaj, ko so

udarili po katoliški inteligenci, takrat bo jako težko popraviti vso škodo na kulturnem polju in težko nadomestiti z novo vzgojo mladih moči. Radi tega je treba vporabiti to, kar je še na razpolago, kar je zbežalo in je še mogoče ohraniti. Imamo še zdravo slovensko inteligenco, ki se je odločila za duhovski stan.

V Ave Maria sem bral pod naslovom: "POSTANITE OČETJE IN MATERE!" To je pisano izpod peresa Father Baznika, ki se je na lastne oči osvedočil o vsem položaju slovenske inteligence in bogoslovcev, ki se nahajajo tam in ki bi radi študirali naprej do svojega cilja, za katerega so se posvetili in že toliko žrtvovali.

Pod naslovom je dalje razlog, da vsak, ki ima sredstva, lahko pomaga enemu izmed teh do uresničenja, do duhovniškega stanu. Kako sijajna in nad vse častna prilika se nudi tukaj, da priskočimo tem na pomoč. Vsak si lahko izbere enega in ga pomaga izšolati. Saj se lahko spomnite, da so mnogi starši v domovini žrtvovali vse, kar so imeli, da so šina dovedli in mu pomagali do oltarja. Ravno radi tega je naš narod to, kar je. Majhen sicer po številu, a velik po duhu - kulturi. In to je nemala zasluga naše duhovščine, ki je najiskrenjša voditeljica svojega naroda. Jaz prav z veseljem vstopim v vrsto podpornikov beguncev, prigrasite se še drugi!

Anton Grdina.

Ječe in jetniki v "svobodni" Jugoslaviji

Kakšna strahovlada je nastopila v Sloveniji priča poročilo o terorju v Prekmurju. Prekmurci so bili do leta 1918 pod Madžari, tega leta pa so bili za stalno pridruženi ostali Sloveniji. Ker so povečini dobri katoličani in ker so že poskusili svoječasno komunistični madžarski režim pod Bela Kunom seveda niso navdušeni za Titov komunizem. Zato morajo toliko trpeti.

Poročilo iz Dolnjelendavskega okraja:

Takoj po "osvoboditvi" Prekmurja je OF (osvobodilna fronta) ustanovila oddelek za zaščito naroda, ali kratko OZNA. Ta je v nekaj dneh napolnila s Slovenci vse v tem kraju nahajajoče zapore. Kar je bilo premalo prostora, je zaplenila lendavski grad, ustanovila razna koncentracijska taborišča in vse to je napolnila z ljudmi, ne glede na starost in spol.

V gradu samem je bilo do sedaj zaprtih 523 mož in 70 žena, skupaj 593, dočim je število jetnikov v koncentracijskem taborišču v Tihovcih 2,250, v zaporih okrajnega sodišča pa 1,200. Število po "Narodni milici" izseljenih oseb v neznano smer, je znašalo nad 3,000. Med temi so se nahajali možje in žene do 70 let starosti in otroci od rojstva naprej. Vsem izseljenecem se je premoženje v celoti zaplenilo in prešlo v državno last, dočim so si premičnine, to je razno pohištvo, posoda, žganje, vino in slično, razdelili med seboj "domoljubi".

Ljudje, ki so prišli v zapore, so se spraševali med seboj, zakaj neki so bili aretirani, saj so vendar potomci starodavnih slovenskih družin, ki so v najhujših časih germanizacije od nosno madžarizacije pogumno izpovedali svojo slovensko narodnost in odločno zastopali svoje slovenske narodne interese. Na to vprašanje, zakaj je v zaporu, ni nikdo znal odgovoriti, zato je vsakdo živel v veri, da se mu pove to o priliki zaslišanja. Ljudje so zaslišanja (Nadaljevanje na 3. strani)

Basajeva mati so nam povedali, čili v nahrbtnik popotnico, šna, kot bi šli peš v Svetlo, želo ali vsaj v Rimanje, samo na bližnjo Zaplato, katero bi od Basajevih hiš ro kamen vrgel. "Da niste, revčki lačni," so dobili na mati vdano pripomočilo pogledali na svojega mlajšega, ki je bil res v vseh vse materine ljubezni, fant kot je bil v vseh oziro "Stokrat boholonaj, smo žvrgoleli v kvartetu smo odhajali iz Basajevih, "Pazite, kam boste stori, gori, da se ne boste priplaz v dolino," so nam bičavali mati.

"Dobrih rok so vaša, smo hiteli dopovedovati, ki je bil kar ponosen na porodnico.

"Aha," je rekel Joža, vedno bolj malo govoril, liko mislil.

Udarili smo jo skozi vas Predloselj in kmalu vznožje Zaplate. Začeli rinit v goro, ki je dokaj vendar se je hodilo na trije, ki nismo bili vajeni ziti po hribih, smo bili v težki sapi. Vedno bolj hodili sključeno, da se skoraj z brado zadevali v lena. Joža pa, ki je kaj težak nahrbtnik, je pobiral pred nami, kot to njegova vsakdanja po "Oh, kako je lep razgled Gorenjski," smo venoma klikali, se ustavljali in se po prekrasni panorami nami. Nekaj smo bili v zeti nad lepim razgledom, nekaj nam je bil pa to govor, da smo lahko

Vse doli do Ljubljane razgled, na levo so stali vojaki v vrsti kamniške ne, v desno smo lahko bemo črto, ki se je vila med nami in livadami — Savosne gorenjske vasi so med gostim drevjem, gnezdiše prepelice v Prostrana gorenjska bila kot ena sama pisala. Križ božji, saj niso del, da je tako lepa dolina.

"V gorenjsko oziraj skalnato stran," je naš vodnik Joža, ki se dobro zdelo, da je s takoj krajev doma. Jaz sem poprijel počez, Tonček ka sta pa nekaj spodal njala in kar lepo smo vedel od mene Joža, odklenkali pesem.

"Joh, še vprašaj stiški na Menišiji sem boljši med najboljšimi skanju, čeprav, kakor mam navade, da bi se ampak kar je res, je pa "No, pa pokaži, kaj so me silili tovariši, da ti ne spodrsne, če preveč napenjal," mi je hotno priporočal Ber Tonček. Pa sem jih gal in dal iz sebe glas, terim sem imel veliko nje, ki pa v strmi rebi zati zalegel, kot je bilo Pogledal sem doli na ni ukanje morda obrn gledov cenjenega preb gor v Zaplato, pa nisem nič sumljivega.

"Bo že," je priklimalo "malo boš moral še na obsebnosti." "Nekam žalosten se zdel glas," je vrgel vmeček, ki ni rad dal hvala be, "ali se ti toži po do "Kaj se mi bo tožilo, regnem nazaj, "pa ti u znaš. Bi rad videl, ka tebe prišlo?"

"Se bosta lahko še ko bomo enkrat gor v kar naprej, fantički, pred nočjo v borstu."

ŽIVI VIRI

IVAN MATIČIČ

Tam na sredi naselja pa tako mikavno svirajo in rajajo, da je marsikdo do solz ginjen, ko mora iz dalje gledati to nedeljsko radost. Vse do prihoda čred traja ranjanje.

Za ograjami pa gore ognji; tam se cvro ovni. Kaka zadruža je nasadila na kole celo bušmana. ...u, bogovom ga niso smeli žrtvovati, zato je bilo pečenja v izobilju. Razsekavali so ga, prvenci pa ga delili, ko je tonil Gospodov dan.

Naslednje jutro sta se privlekla oba dremavha pred Budinovo tesarnico. Tu se je Daruh postavil prednju in jima vanjo modroval, kakšen les mora biti za tako velik križ. Višinjski mora biti pač najlepši, zato si bo treba odbrati prav posebno gladek hrast. In zdaj je baš stara luna, les bo trpežen kakor skalina. Najlepši pa rastejo prav v Oporišču. Kje je to? Debelo sta ga gledala. A Daruh je poznal ves svet pogorskih, tisoških in celo žuborskih bratstev. Povede ju na rob naselja pa jima pokaže v večerno-osojno smer. Tu naj gresta prek Babje lehti čez Sestrinje kope; potem pa kar po Razklanih globinah in pri detu do Goljav. V Razklanih globeli bosta našla vrelec, ki bruha iz velike skale. Večerno je velika šuma belih macenov, osojno bosta videla ogoljeno hribovje; tam so Zejne planine. Naravnost pa je položen svet, grmičav, skalovit; tja naj kreneta, kar naravnost. Ko bosta prehodila kakih sto lučajev, bosta zašla v veliko hosto bukovja in jelšja. Kar naravnost, tam je Oporišče. Prav na drugem kraju gozda bosta zadela na hraste. In ti so tisti. Prinesti morata najmanj tri pesti debelega, a dolgega tri sežnje. Pol sonca tja in pol nazaj, saj to ni daleč.

Zataknila sta si sekire za pas pa se zavalila nizdol. Saj hrastje raste tudi bliže: nad Globoščakom, za Skabrhribom, a pod Gluhovnikom so morda najlepši. Ne, Daruh ju je nagnal nalašč v tako daljo, prav v žuborsko zavezo. Dve sonci bosta videla, danes eno, jutri eno, če bo šlo po sreči. In tako sta ticala dva kocinarja in nista slutila neskončne dalje. Brž ob prvem grmičevju se je sklonil Godimisl, natrgal osušenega malisja in si ga zatlačil v usta. Isto je storil Obrad pri naslednjem grmu. Ne da bi morda drug drugega posnemala, ne, vsak živi po svojem nagnjenju, čisto zase. Se niti ne vidita kaj pogosto; vsak životari za svojim plotom in se

malo meni za okolje. Dva ostarela samca, ki jima ni razdelila lenobne krvi nobena pogorska žena.

Godimisl se je lomil naprej. Bil je krevljav. Zada je klesal Obrad, nekako grbav, glavica mu je visela v tla, liki staremu bušmanu. Na eno oko je bil slep; izbila mu ga je veja. Brinje ju ni oviralo, pregazila sta ga ko grivino. Babja leht je bila že dokaj otrebljena, pregažena so tudi pušče Sestrinjih kop. Dalje pa so bile globeli skoro neprehodne: sami brlogi in staje divjadi. Na obeh straneh se je dvigala pečina na pečino in od tam so rezali ostri žvižgi. Nista se zmečila zavalina. Šele ko je zagrmel kamen prav k Obradovi nogi, je ta šavnil Godimisl za nogo pa sta se ozrla gor in videla trop divjih kozlov, ki so začudeni zijali v človeško prikazen. Plazila sta se dalje po vse štirih, kajti svet je bil od sile razklan. Proti kraju kotanje jima je divjad kar švigala izpred nog: tu je žuborec vrelec izpod skale. V dolgih požirkih sta bila upehana, izvlekla izza nedrij hladnega pečenja in čebule. Po počinku sta se splazila ven. Tu so se vlekli Griže, širna pušča kamenja in brinja; tam zadaj se dvigale Zejne planine, vrhove jim je kril sneg. Šla sta naravnost pa zagazila v grivino in gošje, ki ga ni bilo konca ne kraja, za tem se je pričnelo pritlikavo jelševje, ki je raslo in raslo, a polagoma utonilo v grivini pragozda.

Ko sta ga pregazila, sta bila izčrpana do nemoči. In tu na robu gozda sta uzrla hraste. Zahvaljeni bogovi! Za hrastjem pa je zeval brezdanji dol. Kocinarja sta zijala. Daleč pred njima je ždelo v brdu naselje, a pod naseljem je grmelo. Videla sta skaline, iznad skaln so pršale bele pene, a pod penami so padali mogočni slapovi. To je bil Beli žubor, ki je grmel prek Razrvanih skokov dol v Zaton. Kosmatinca sta se pomaknila k robu pa strmela v brezdanje razdolje, v nov svet. Kakor dva otroka, večeraj poročena. Niti sanjalo se jima ni o takem čudesu. Ti pritoki in iztoki v veledol in po sredi veletok: Šuminja v Milavi. In tiste brezmejne planjave ob vodah pa tako visoka drevesa. O silni Svaruže! In tam prek planjave novi holmi pa skrita naselja in gozdi in dim pa sonce in beli curi. O, Perune, usmili se! In tam zadaj je kraj sveta. Tam so visoke snežne gore; Brjanski vrhuni. Dobri bogovi, silni besi!

Nema sta buljila v čudovito neskončje. Zdrnila ju je šele stara hrastova veja, ki se je prelomila nad njima. Odkrehnila se je kar sama. Tedaj sta se spomnila, da nista prišla ponujat samo zijal, pa sta pričela ogledovati hraste. Nekateri so bili visoki in ravni, drugi silni, a votli, stoletni; mnogi so ležali na tleh pa nevidno leli v vekovno mater zemljo, a nad njimi mgiljal v vetru nov za-

rod. Kar brez oklevanja sta nastavila ravnemu in gladke spominja propovedi o martir božji. In njun pogled jasno prodira skozi noč; ne čutita se več osamljena, okrog in okrog čutita samo živo rastje, živo, ki raste in živi, ki ju morda vidi, ju brani pred zlokobo noči.

Na robu Razklanih globeli sta se zdrnila in spoznala okolje. Les sta položila na zemljo pa zdrknila k vrelu. Tu sta se ožejala, potem sta bila čisto mirna. Nista imela kresila ne gobe, noč pa je bila prehladna. Iskala sta brlogov. Iz enega je hušnil kozel, pa sta se splazila noter — in nista slišala več zavijanja volkov, ne skovikov, ne tuljenja burje. — Zjutraj sta se zavalila ven. Divgnala sta les na rame in omahovala svojo pot.

Le nikakih jadikovanj! Kar lepo pohlevno in voljno! Ako se Daruhu zazdi, jima na vsem lepem zvrže les, osramoti ju vpricho vsega bratstva, pa ju znova nažene v žuborske lesove! Kajti ukrepov velmož nihče na svetu ne more ovreči.

Vidno je hiral dan, krčil se in temnel na vseh koncih. Čreče so ostale v stojah, kajti zemlja je bila že dobera premrjena. In ko je pričel naletavati sneg, je kar zagomazelo po na-

seljih. Ljudje so se pripravili k prezimovanju. Vse je moralo gibati, staro in mlado; zatrešini so priganjali, prvi vpi-li, rodovinci nosili in vlačili.

Zima bo dolga in ostra, zadruge se morajo preskrbeti za zimsko delo. V prvi vrsti se drv, drv! Nekateri kolibe so skoro do vrha založene z njimi, a še jih vlačijo ljudje, gorivce in zboje in črke, kajti ognjišča bodo gorela tako rekoč dan in noč. Žitiki spravljajo v sekirnico ogelje, Odrini nosijo ilo k pečem; rodovinke pripravljajo v kočah statve, predivo in volno. Budini se pa zalagajo z lesom. Daruh je kar nestrpen; ves tesarski les, ki je razmetan okrog po naselju, mu morajo spraviti k tesarnici. Dalje je treba popraviti v ograjah še to in ono.

Preden pa je zamelo, so bile zadruge dodobra preskrbljene za zimo. Živinče je imelo krme staje in seniki so bili polni mr-

ve, ljudje pa so imeli dela in drv. In so se oblebali v toplo kožuho in zaprli v stane.

Murnove zadruge imajo ne kože kožuho in go-

kož. Nanesle so jih ostale druge, da jim ukrojijo kožuhe in kučme in pa u-

vezanke. Preden bodo to lali, bodo zadruge natka-

vega platna in volne za o-

la — in Murni bodo pri-

ljeni z delom prav do po-

jenja Vesne. Budinom p-

tekajo kratki zimski dn-

tesarnici, rodovinkam pa

čaj ob preji, tkanju pa

nem žužnanju. Zbranič-

nikoli ne razide; ves ljud-

dih ognjišča, dim, temac-

predivo, volna; vrhu te-

tečnost dedcev, ki se

gret pa ženskam nagajaj-

nes se spravijo k tem,

pridejo delat gnečo onim-

mo da se kako rijejo

zimsko temoto.

PEACETIME MANUFACTURING NEEDS USED FAT! CONTINUE
SAVING EVERY DROP TO HELP SPEED UP PRODUCTION OF
PACKAGE AND LAUNDRY SOAP AND OTHER THINGS YOU WANT -

FOR EXAMPLE

You saved used cooking fat for war needs, — continue saving it to help yourself and your family regain the peacetime plenty of America.

Zaupanje

★ ★ ★

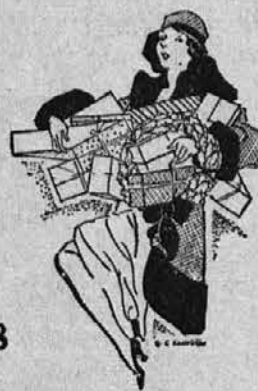
MODRI TRGOVCI
POKAŽEJO SVOJE
ZAUPANJE V
NAKUPOVALNO
MOČ SLOVENSKEGA
NARODA V
CLEVELANDU STEM,
DA OGLAŠAJO V

★ ★ ★

Ameriški Domovini
najstarejšem slovenskem časopisu v Clevelandu

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

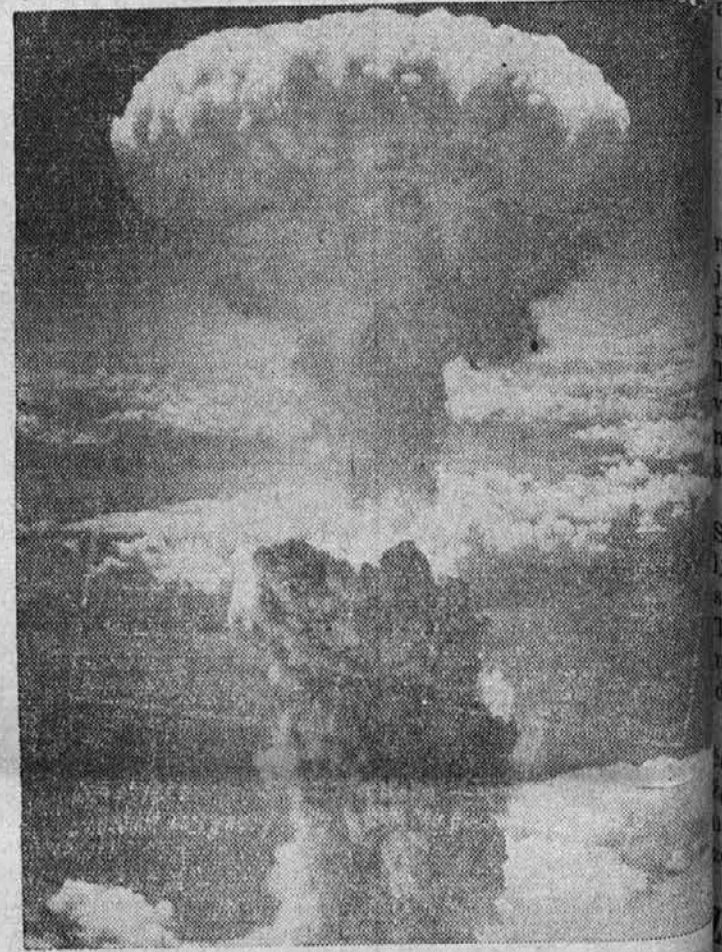

CLEVELAND ORCHESTRA
RUDOLPH RINGWALL, dir.gent
SEVERANCE DVORANA
Cet. 10. jan. 8:30
Sob. 12. jan. 8:30
ZINO FRANCESCATTI, violina
Vstopnice: Severance Hall: OE 7300

VESELA OLAJŠAVA KRUTEGA
HRBTOBOLA

Tukaj je čisti, moderni način
olajšati navaden hrbtobol. John-
son's Back Plaster! Olajša bo-
ledine, otrplost, nategjenost.
Vajita prijetno! V vseh lekarnah.
Zahtevajte Johnson &
Johnson kakovost.

VAŽEN DOGODEK IZ LETA 1945

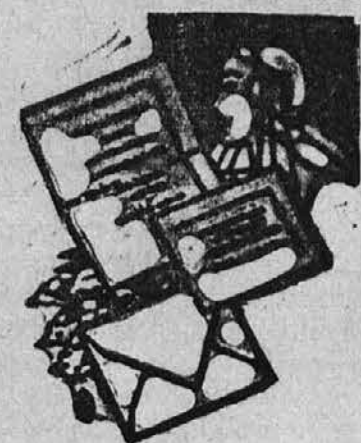

Tista strahovita bombe. — Dne 6. avgusta je predsednik Truman naznanil, da je bila uporabljena prva atomska bomba na Japonskem. Gorinja slika kaže prizor razstrelbi druge atomske bombe na Nagasaki. Dim dvignil s tako silo v zrak, da se je razkahljale v višini 20,000 čevljev.

SKEBE & ULLE
PLUMBING and HEATING CO.

15601 Waterloo Rd.

Kenmore

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijška tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pri-
dite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

VABILO NA PLES

ki ga priredi
društvo sv. Cecilije, št. 37 SDZ
V SOBOTO 12. JANUARJA 1946

V SND NA ST. CLAIR AVE.

ob 8 zvečer

VADNAL GODBA.

Vstopnina

Treat Yourself to a Good Time - DANCE -

SLOVENIAN HALL on WATERLOO ROAD
Saturday Night, January 12, 1946
PETE SOKACH'S ORCHESTRA

Admission